ANUL VII. No. 1924. EDITIA A TREIA VINERI 22 IULIE 1894

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CĂREÎ LUNI
ŞI SE PLATESC TOT-D'A-UNA INAINTE

IN *Bucureşti* LA CASA ADMINISTRAŢIEÎ
DIN *Judeţe* ŞI *Streinătate* PRIN MANDATE POŞTALE
UN AN IN ŢARĂ 30 LEÏ; IN STREINĂTATE 50 LEÏ
ŞASE LUNÏ .. 15 » » » 25 »
TREÏ LUNÏ .. 8 » » » 13 »

Un numer în streinatate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te fereştĭ Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN *Bucureşti şi judeţe* SE PRIMESC *numaï la Administraţie*
DIN *Streinătate*, DIRECT LA ADMINISTRAŢIE ŞI *la toate oficiele de publicitate*
ANUNCIURÏ LA PAG. IV . . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . . 2,— leï »
» » » II . . . . . 3,— » »
INSERŢIELE ŞI RECLAMELE 3 LEÏ RINDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEŞTE DE VINZARE CU NUMERUL LA
kioşcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
PASAGIUL BĂNCEI NAŢIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

SINDICATE AGRICOLE

Descreşterea veniturilor ministeruluï domeniilor, prin faptul că la licitaţiile urmate multe din moşiile statuluï aŭ rămas nearendate, a început a îngriji, cu drept cuvînt, lumea.

Dar ceea ce e maï îngrijitor e că această situaţie ameninţă a se înrăutăţi încă maï tare. In urma seceteï din vara asta, care a ruinat pe o sumă de arendaşĭ, la licitaţiile din toamnă a moşielor Statuluï, e probabil că vor fi şi maï puţinĭ muşteriĭ.

De unde în adevăr să iasă nouĭ amatorĭ, cînd chiar actualiĭ arendaşĭ ar fi bucuroşĭ să scape de moşiile ce ţin, după cum o dovedesc statutele faimoaseï ligĭ a arendaşilor de la Rîmnicu-Sărat?

Intrebarea se pune atuncĭ, ce va face statul cu aceste moşiĭ, rămase nearendate.

Noĭ am propus ca ele să se arendeze unor *sindicate agricole* formate din săteni. Graţie acestuĭ mijloc, nicĭ statul n'ar perde şi pe de altă parte şi clasa ţărănească ar începe a se ridica, fiind lipsită de exploatarea intermediaruluĭ, a arendaşuluĭ. Căcĭ ce este, în adevăr, un arendaş? Iată ce ne spune asupra acestuia o revistă specială, bine cunoscută, intitulată *Amicul Agricultoruluĭ*:

«Actualmente arendaşul nu este un producător. El este un capitalist, care caută să facă capitalul săŭ ca să fructifice cu cel maĭ mare procent posibil. Pentru acest scop închee contracte grele pentru ţăran; iar el nu face în majoritatea cazurilor de cît să împartă toată saŭ aproape toată moşia la ţăranĭ şi la recoltă să-ĭ execute».

Ast-fel fiind, care e utilitatea luĭ socială? Pentru ce statul ar face sacrificiul de a-şĭ dezichilibriza budgetul, pentru a veni, prin scăderĭ de arenzĭ, în ajutorul acesteĭ clase de oamenĭ aşa de puţin interesanţĭ? S'apoĭ slavă Domnuluĭ, nu se pot plînge de lipsa de ajutor şi de protecţie din partea statuluĭ. Ce sînt în adevăr, convenţiile comerciale încheiate, de cît măsurĭ de protejare a mareĭ agriculturĭ, în detrimentul industrieĭ?

In urma unor asemenea măsurĭ de protecţiune, arendaşiĭ azĭ nu maĭ aŭ dreptul de a cere nuoĭ avantaje şi sacrificiĭ din partea statuluĭ.

Astă-zĭ nu li se maĭ poate face şi scăderĭ de arenzĭ. Iar dacă nu vor să maĭ ia moşiile statuluĭ cu arendă, trebue înlăturaţĭ şi moşiile arendate sătenilor.

In ce mod însă? In această privinţă *Amicul Agricultoruluĭ*, pe care l'am citat, face propunerea ca statul să ia pur şi simplu locul arendaşilor şi să arendeze, ca aceştia, pămîntul cu pogonul pe fie-care an. Sistemul acesta prezintă marĭ inconveniente. Se ştie d'întîiŭ la ce abuzurĭ a dat loc căutarea moşiilor statuluĭ în regie.

Oamenii puşĭ de stat, caută să se îmbogăţească şi exploatează pe ţăranĭ tot atît de tare, ca arendaşul.

Pe de altă parte, ţăranul producînd isolat, fără capital, fără unelte bune, nu poate să culeagă de cît recolte slabe, de proastă calitate şi scumpe.

De acea socotim că de o mie de orĭ maĭ preferabilă e soluţia de a se arenda moşiile unor sindicate de ţăranĭ, care să-şĭ unească munca şi capitalurile pentru a le cultiva. Unindu-şĭ ast-fel puterile şi cultivînd întinderĭ maĭ marĭ, eĭ vor putea să micşoreze cheltuelile de producţiune, şi să producă în condiţiĭ maĭ bune.

Cu tîmpul ar putea ajunge să-şĭ cumpere instrumente aratoriĭ perfecţionate, maşinĭ, etc, lucru imposibil ţăranuluĭ răzleţ de astă-zĭ.

Bine 'nţeles, la început, statul ar trebui să ajutoreze sindicatele şi să le înlesnească cumpărarea de seminţe, de vite şi unelte. Dar oare nu merită atîta încurajare din parte statuluĭ, clasa aceasta de producătorĭ aĭ bogăţieĭ naţionale, care numaĭ prin acest mijloc ar putea fi ridicată din starea de păcătoşie în care se află?

Şi în Franţa şi în Germania asemenea sindicate agricole aŭ dat cele maĭ minunate rezultate.

Dar se va zice, ţăranul nu-ĭ deprins cu asemenea organizărĭ, cine are să le conducă?

In fie-care an, ese din şcolile de agricultură ale statuluĭ, o sumă de tinerĭ cu ştiinţă de carte şi de agronomie, şi care nu ştiŭ ce să devie,—iată locurĭ pentru eĭ.

Ni se va maĭ obiecta poate ca ţăranul e deprins cu dijma în natură;—ce are să facă statul cu atîtea producte? Şi la această putem lesne respunde. La Banca agricolă ce s'a creat, s'a prevăzut un serviciŭ de operaţiĭ asupra cerealelor. Banca va putea vinde şi cumpără producte în contul clienţilor săĭ.

La ea poate decĭ să se adreseze statul pentru vînzarea productelor luĭ.

Sperăm că idea aceasta va fi luată în discuţie de presă şi adoptată, în cele din urmă, de minister,

C. D. Anghel.

DE PESTE MUNŢI

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Dr. Lucaciŭ la Cluj.—Iritaţiunea între Romînĭ. — Cum aŭ fost trataţi prisonieriĭ la Cluj. — Atitudinea preseĭ maghiare.— Cavalerismul maghiar.—Afacerea studentuluĭ Moroianu.— Violarea secretuluĭ epistolar.—Mare furtună.

Ştirea, că D. dr. Lucaciŭ ar fi fost împuşcat de jandarmĭ, pe care sub mare rezervă vi-o comunicasem, acum este desminţită. După o zi de cea maĭ încordată iritaţiune, primirăm în fine ştirea, că D. dr. Lucaciŭ n'a fost împuşcat, ci numaĭ prins de un ofiţer şi 12 gendarmĭ, carĭ îl escortară de la Şişeştĭ la Baia-mare şi de aci la Cluj, iar de la Cluj la Seghedin, unde va avea să stea în închisoarea de stat timp de cincĭ anĭ de zile.

De şi ştirea privitoare la împuşcarea dr. Lucaciŭ era atît de îngrozitoare, ea însă părea foarte crezibilă în împrejurările noastre de azi. De la modul, cum sînt trataţi prisonieriĭ noştri politicĭ, şi pînă la împuşcare, nu este de cît un singur pas. De aci se şi explică, pentru ce zvonul acesta îngrozitor a luat, în timp scurt, atît de marĭ dimensiunĭ. In toată ţara a străbătut vestea despre presupusa împuşcare a D-luĭ Lucaciŭ, iar ceĭ ce se arătaŭ maĭ aplecaţĭ a o crede eraŭ înşi-şĭ Ungurii. Prin eĭ s'a lăţit ştirea şi poate că toţ eĭ vor fi fost şi născocitoriĭ ştireĭ, de oare-ce ast-fel de mijloace adese-orĭ sînt bine venite pentru a inspira teroare în popor.

Acum D. Lucaciŭ se află la Cluj şi de aci, probabil chiar astă-seară, va fi dus la Seghedin.

Iritaţiunea între Romînĭ

Dacă Ungurii aŭ avut vre-odată cuvînt de a-se plînge în contra agitatorilor, această plîngere a lor poate fi astă-zĭ maĭ motivată ca orĭ şi cînd. Aceştĭ agitatorĭ însă nu sînt bărbaţiĭ conducătorĭ aĭ popoarelor asuprite, ci toţĭ aceĭ fanaticĭ maghiarĭ, marĭ şi micĭ, carĭ aŭ pus la cale goana ne maĭ pomenită în contra fruntaşilor poporuluĭ romîn.

Agitaţiunea în toate straturile poporaţiuneĭ noastre este cît se poate de mare — şi nu fără cuvînt. Avem şi noĭ legĭ, al căror temeĭ îl formează umanitatea. Faţă de Romînĭ însă, aceste legĭ nu maĭ aŭ nicĭ o valoare.

Legea spune, că ceĭ condamnaţĭ pentru delicte politice, trebue să se citeze să vie să-şĭ facă osînda, cu cîte-va zile înainte, şi numaĭ la caz, dacă n'ar urma citaţiuneĭ făcute în regulă, sînt a se escorta cu gendarmĭ.

Faţă cu condamnaţiĭ noştri politicĭ in procesul Memoranduluĭ, această lege nu s'a observat. Fruntaşiĭ unuĭ popor de treĭ milioane şi jumătate de suflete aŭ fost smulşi fără de veste din sînul familieĭ, aŭ fost luaţĭ de la mese, ridicaţĭ din aşternuturĭ şi escortaţĭ la temniţe între baionete.

Aceasta este o insultă la adresa întreguluĭ popor romîn dintre Tisa şi Carpaţi, este o vătămare, care din firea sa reclamă răsbunare şi nu se va putea uita nicĭ-odată.

Cum ar fi fost trataţi prisonieriĭ la Cluj.

Poate că frica de judecata lumeĭ dinafară, orĭ poate că şi o mustrare a conştiinţeĭ pentru marea ilegalitate comisă faţă cu arestanţiĭ noştri politicĭ, aŭ făcut pe procurorul de la Cluj să-ĭ trateze uman pe arestanţi. Poate va fi avut chiar şi vre-o ordinaţiune în privinţa aceasta, căcĭ li-a oferit odăĭ bune, li-a permis să-şĭ comande mîncărĭ, ba li-s'a dat voie să convină chiar şi cu soţiile lor.

Tractarea aceasta o numim umană faţă cu obiceiul usat pînă acum faţă de Romînĭ. Să nu creadă însă nimenĭ, că aicĭ ar fi vorba despre vre-o generositate. S'a urmat numaĭ conform dispoziţiunilor legeĭ. Dar şi atîta a fost de-ajuns, pentru ca foilor ungureştĭ, atît guvernamentale, cît şi opoziţionale, să li-se dea prilegiul de-a ţipa în contra procuroruluĭ din Cluj, care-l bănuesc acum că de ce a observat faţă de arestanţiĭ politicĭ romînĭ formele legeĭ.

Atitudinea preseĭ maghiare

Faptul acesta al preseĭ ungureştĭ, de a acusa pe un funcţionar pe motivul, că n'a călcat legea faţă de romînĭ, caracteriză perfect situaţia noastră, căcĭ nu cred să se maĭ afle vre-un alt stat civilisat în Europa, în care să se întîmple ast-fel de lucrurĭ.

Procurorul de la Cluj este cunoscut, ca unul dintre ceĭ maĭ fanaticĭ Maghiarĭ, care şi-a cîştigat «merite» neperitoare înaintea Maghiarilor prin urmărirea Romînilor. Numaĭ odată a comis şi el păcatul, de a-ĭ tracta pe Romînĭ după prescrisele legeĭ şi iată că şi-a găsit beleaua!

Se ştie, că la noĭ toate se fac sub presiunea «opiniuneĭ publice», pe care o representă presa maghiară. Ne putem decĭ închipui cum aŭ să fie trataţĭ în închisoare arestanţiĭ noştri politicĭ, cînd această presă consideră drept crimă tratarea Romînilor în sensul umanitar, prevăzut în lege.

Cavalerismul maghiar

De obiceiŭ, arestanţiĭ sînt uniţĭ între sine printr'un fel de colegialitate. In puşcărie nu se face politică, aceeaşĭ soartă, aceleaşĭ suferinţe îĭ leagă pe toţĭ.

Aşa este aceasta în toată lumea, la noĭ însă nu este aşa. Arestanţiĭ maghiarĭ din închisoarea de stat de la Seghedin aŭ înaintat o petiţie la ministeriŭ, ca să fie separaţĭ de arestanţiĭ politicĭ romînĭ, «carĭ ar fi meritat temniţă ordinară, iar nu temniţă de stat», — aşa se zice în petiţie.

Nu te-aĭ mira, dacă asemenea fapte, s'ar comite din partea unor «mojiciĭ». Ceĭ ce le comit însă sînt tocmaĭ floarea maghiarilor, sînt cavaleriĭ, carĭ aŭ fost osîndiţĭ la închisoare din cauze de duelurĭ. Inchisorile de stat sînt destinate la noĭ numaĭ pentru delicuenţĭ politicĭ şi pentru duelişti. Delicuenţĭ politicĭ însă Ungurii nu aŭ, ci numaĭ duelistĭ saŭ cavalerĭ, carĭ după titlu ar fi chemaţĭ de-a lupta pentru principiile umanităţiĭ.

Dar vaĭ de umanitatea, ajunsă pe mîna Ungurilor! Protestul «cavalerilor» de la Seghedin este o dovadă de cum o înţeleg.

Afacerea studentuluĭ Moroianu

Afacerea studentuluĭ Moroianu încă nu este resolvată. Pînă ierĭ pandurii şi jandarmiĭ ungureştĭ din Săcele l'aŭ străjuit la gară în fie-care noapte şi l'aŭ cercetat mereŭ prin comună. Acum însă, văzînd că nu se maĭ întoarce, aŭ încetat urmărirea. Cu toate acestea D. Moroianu nu cutează a se întoarce la vatra părintească în Săcele. D-sa a înaintat cererea la autorităţile din Braşov pentru a-ĭ da un certificat de trecere în Romînia şi tot odată un atestat de legitimaţie, cu care să se poată întoarce la Săcele, fără de a fi prins de jandarmĭ.

Nu ştim, dacă i se va satisface cererea.

Violarea secretuluĭ epistolar

La noĭ este la ordinea zileĭ violarea secretelor epistolare. In comitatul Clujuluĭ nicĭ o scrisoare adresată vre-unuĭ Romîn nu rămîne necontrolată, şi dacă numaĭ ceva li se pare funcţionarilor ungurĭ suspectă, desfac scrisoarea, o citesc şi apoĭ o remit la destinaţie.

Cazurĭ de felul acesta s'a întîmplat şi se întîmplă zilnic atît de multe, în cît mi-ar fi imposibil a le înşira aci pe toate, de şi la noĭ violarea secretuluĭ epistolar trece ca o crimă, pedepsită de lege.

Mare furtună la Braşov

Simbătă după prînz s'a descărcat asupra Braşovuluĭ o mare furtună cu grindină. Grindina a venit dinspre Codlea şi Ghimbav, distrugînd total grînele, care pe aicĭ sînt încă nesecerate. Pomiĭ carĭ eraŭ foarte bogaţĭ în fructe, aŭ fost în mare parte smulşi din rădăcină, şi fructele doborîte aproape toate.

S'aŭ întîmplat multe nenorocirĭ. Trăsurĭ aŭ fost luate de vînt şi răsturnate, stoboare nenumărate, aŭ fost date jos, multe şurĭ şi grajdurĭ aŭ fost dărîmate, şi mulţĭ oamenĭ s'aŭ nenorocit. Aproape toate felinarele de pe stradele oraşuluĭ aŭ fost total nimicite, miĭ de geamurĭ s'aŭ spart, aşa că şirurĭ întregĭ de case aŭ rămas fără nicĭ o fereastră.

Din norocire, furtuna, a durat puţin şi grindina a atins numaĭ o parte a cîmpuluĭ.

Cîmpeanul.

CHESTIA SĂREĬ

Corespondentul nostru din Belgrad, care e în poziţie *de a fi foarte bine informat* întru ceea-ce priveşte chestia furnitureĭ săreĭ pe care Regia noastră o face guvernuluĭ sîrbesc, ne afirmă că noul contract încheiat pentru furnitura săreĭ, a fost făcut în toată regula.

Pe la noĭ însă să zvoneşte că D. Rosetti-Solescu, ministrul nostru plenipotenţiar la Belgrad, a fost de o neglijenţă care nu se maĭ găseşte astă-zĭ de cît la diplomaţiĭ ceĭ bătrînĭ şi de moda veche. Se zice că D-luĭ a neglijat ca să supue noul contract semnătureĭ D-luĭ Vuicĭ, ministru de finanţe al Serbieĭ în momentul prelungireĭ contractuluĭ.

Dacă zvonul care circulă la noĭ e adevărat, întrebăm pe D. ministru de externe să ne spue ce păzea D. Rosetti-Solescu la Belgrad?

Se vede că singur D-luĭ, din toţĭ miniştriĭ plenipotenţiarĭ aĭ celor-l-alte ţărĭ, nu ştia, nu auzea nimic de retragerea radicalilor de la cîrmă.

Căcĭ dacă ar fi ştiut aşa ceva, — şi de-aceea era ministru plenipotenţiar ca măcar atîta lucru să ştie, — trebuea să se grăbească şi să hotărească pe D. Vuicĭ ca să semneze noul contract.

Atuncĭ nicĭ ex-regele Milan, nicĭ noul ministru de finanţe Vukaşin Petrovicĭ, nu maĭ aveaŭ încotro şi trebueaŭ să se închine în faţa unuĭ contract încheeat în toată regula.

In caz însă cînd cele spuse de corespondentul nostru — că acel contract e făcut după cum cere legea sîrbească — sînt adevărate, atuncĭ treaba se încurcă urît de tot. Guvernul sîrbesc comite o călcare de lege faţă de noĭ, şi am dori să vedem ce măsurĭ are de gînd să ia guvernul nostru pentru a face să se respecte interesele noastre, interese care ar fi greŭ lezate de necorectidunea luĭ Vukaşin Petrovicĭ, omul de afacerĭ al ex-regeluĭ Milan?

Index.

STAMBULOV ÎN OPOZIŢIE

Alt interview

După ce prinţul Ferdinand al Bulgarieĭ a vorbit Europeĭ prin atîtea interviewurĭ despre noua situaţie din Bulgaria, era de aşteptat ca să se auză şi cuvîntul fostuluĭ dictator al Bulgarieĭ, d. Stambulov.

Tot în formă de interview, cu un corespondent al ziaruluĭ *Berliner Tagblatt*, şi-a dat şi D. Stambulov explicaţiile sale asupra ultimelor schimbărĭ în situaţia internă a Bulgarieĭ şi asupra urmărilor lor probabile.

Un secret

D. Stambulov a declarat maĭ întîiŭ că adevăratul motiv al demisiuneĭ sale ar fi un secret între dînsul şi prinţul Ferdinand. Acest secret se cuprinde într'o scrisoare pe care el, Stambulov, a adresat-o prinţuluĭ pe la sfîrşitul luneĭ Maiŭ.

Stambulov a făgăduit să nu publice această scrisoare, *care ar compromite foarte mult pe prinţul Ferdinand în ochiĭ opinieĭ publice. Dar intrigile actualuluĭ guvern îl silesc să-şĭ calce această făgăduinţă.*

Inaintea Sobranieĭ

Intenţia luĭ era ca să citească această scrisoare în Sobranie, care după cum se ştie era alcătuită, în covîrşitoarea-ĭ majoritate, din prietenĭ aĭ săĭ. Guvernul însă i-a zădărnicit acest plan, dizolvind Sobrania.

D. Stambulov are de gînd însă a-şĭ pune candidatura la viitoarele alegerĭ; e sigur că va fi ales, şi atuncĭ va citi scrisoarea în chestiune, într'una din primele şedinţe ale noueĭ Sobraniĭ.

De ce-a demisionat?

Maĭ departe, D. Stambulov spune că, maĭ ales după ce a văzut că prinţul Ferdinand începuse a subvenţiona persoane şi ziare duşmane luĭ, a luat hotărîrea irevocabilă de a demisiona. De aceea a şi lipsit în chip ostentativ de la gară, cînd prinţul s'a întors de la Viena, acu treĭ lunĭ.

Intr'o converbire de treĭ ore prinţul l'a rugat înzadar să nu demisioneze. El însă a cerut, ca o condiţie *sine qua non* mînă cu totul liberă, atît în politica internă cît şi în cea externă.

Situaţia actuală

După D. Stambulov, actualmente domneşte în Bulgaria o anarchie complectă în politica internă; pe strade şi în palate domneşte vulgul.

In politica externă domneşte prostia şi nechibzuinţa. Bulgaria nu poate exista fără protecţiunea Alianţeĭ întreite, a Turcieĭ, Engliteréĭ şi Romînieĭ; cu Rusia nu se poate împrieteni.

Guvernul actul însă nu se poate susţine de cît cu ajutorul rusofililor, şi aceasta e o politică de sinucidere.

Chestia dinastieĭ

La întrebarea dacă n'ar fi cu putinţă ca poporul bulgar să proclame vr'odată pe fiul prinţuluĭ de Battenberg, Stambulov a refuzat să răspunză, observînd numaĭ că atît tatăl cît şi fiul s'aŭ bucurat şi se bucură de marĭ simpatiĭ în Bulgaria, dar că o schimbare a dinastieĭ n'ar putea s'o dorească nicĭ un patriot bulgar.

Vest.

BUCHET DE CIUPERCI

Articol de fond

Viciul este una din cele maĭ grozave *rele ale omuluĭ*; cu iscusinţă *întemeiată* este posibil ca să fie înlăturat. Alt-fel, omul care e predominat de acest *mare defect*, devine periculos societăţeĭ. Toţĭ oamenii-şĭ daŭ osteneala ca păcatul *semenilor săi* — viciul — să fie, dacă nu înlăturat cu desăvîrşire, dar cel puţin *ameliorat*.

Se ştie că oamenii culţĭ, predominaţĭ de acest răŭ, fatalmente sînt împinşĭ la cele maĭ marĭ perversităţĭ. Cu cît omul este maĭ puţin instruit şi educat, cu atît viciul îşĭ pierde din *efectul săŭ*; este periculos şi acesta, dar efectele sale imediate nu se răsfrîng cu aceiaşĭ intensitate ca ale celuĭ d'întîiŭ.

(*Alegătorul*).

Polemica

Scribiĭ bădeşcanĭ de la *Vedea* afirmă că comisiunea noastră dusă acolo n'a avut curagiul a ţine o întruuire, după cum era hotărît.

Sînt nostimĭ scribiĭ.

A ţine comisiunea noastră cu acea ocaziune o întrunire publică în Alexandria a fost de sigur numaĭ spaima ce i-a coprins pe stăpîniĭ scribilor bădeşcanĭ, iar nu hotărîrea luată, nicĭ chiar intenţiunea membrilor comisiuneĭ noastre, şi dacă eĭ aŭ şi prostia d'a şi-o măriurisi în public, e numaĭ din cauză ca să aibă din ce să maĭ scază, ca să ajungă a spune ceea-ce şi fac, că ne-am întors d'acolo aşa cum ne-am dus.

(*Jos Reacţiunea!*)

Informaţiĭ

Săptămîna trecută o intercalaţie foarte vie a avut loc între D-nul Primar Economu şi ajutoarele sale.

(*Apărarea*).

Fapte diverse

Sîmbătă pe la orele 6 p. m., pe cînd D. N. Statopulo, comptabil la D. N. M. Athanasulis, să găsea ocupat cu doĭ tinerĭ la comptuarul d-sale, s'a presentat în faţa-ĭ pe neaşteptate, şi fără veste, D-l Anton Zafiri, şi în modul cel maĭ mişelesc îĭ aplică pe obraz maĭ multe viguroase palme, *care eraŭ în stare a'ĭ sări ochiĭ din orbită.*

Acest domn Zafiri, care *nu are de comun cu oamenii, de cît figura sa respingătoare*, nu e la prima sa faptă brutală.

Nu ne îndoim că se vor lua toate *măsurile preventive* în contra acestuĭ periculos recidivist, pentru ca justiţia ţăreĭ la timp să poate *secera* în contra-ĭ cu ultima rigoare.

Trebue odată pentru tot-d'a-una, probat acestor oamenĭ *violenţĭ de drept comun*, că avem legĭ, şi nimănuĭ nu-ĭ este permis a le nesocoti.

(*Galaţiĭ*).

Anecdote

Două verişoare staŭ de vorbă, în acest interval trece un domn pe la poartă, Elisa zise: uite bucătarul? ceia altă respunse «da'după ce îl cunoştĭ că e bucătar! fiind-că are sacoŭ pe talie»...

(*Gazeta Tecuciuluĭ*).

p. cf. Rad.

INCEPUTURILE DRUMULUI DE FER

Modul cum aprecia lumea drumurile de fer, la începutul construireĭ lor, e foarte interesant de ştiut. —Cîte ideĭ eronate, cîte temerĭ ridicole!

Iată de pildă un pasaj din o protestare a colegiuluĭ medicilor din Bavaria, în potriva primeĭ liniĭ de drum de fer, construite în Germania — pe care o reproducem după o publicaţie modernă de medicină:

«Călătoriile în trăsurĭ trase de o locomotivă, ar trebui interzise în interesul sănătăţeĭ publice.

«Mişcarea repede, trebue să producă negreşit, asupra călătorilor, afecţiunea mintală, cunoscută sub numele de *delirium furiosum*. — Chiar dacă ar fi uniĭ dispuşĭ a se expune la o asemenea primejdie, guvernul are datoria să-ĭ proteagă.

«O singură privire aruncată asupra uneĭ locomotive, trecînd cu iuţeală mare, e de ajuns pentru a cauza aceiaşĭ tulburare cerebrală; trebue dar, să se clădească negreşit, de-alungul şinelor un zaplaz înnalt de treĭ metri».

Savanţĭ şi prevăzătorĭ medicĭ! Ce ar zice eĭ, oare acum dacă ar vedea, expresurile moderne care fac 100 kilometri pe oră? Sigur i-ar apuca delirium furiosum.

GEORGES DIDIER

ORBUL

Orbul şade la masă cu un şervet după gît. La stînga, D-na Chanteau împarte mosafirilor, soţuluĭ şi copiilor săĭ farfuriĭ cu supă.

Odaia e foarte luminoasă şi veselă şi globul lămpeĭ atîrnate luceşte ca un soare. Pe farfuriĭ sînt desemnurĭ pe care copiiĭ le citesc rîzînd.

Orbul, fericit, îşĭ rîde în barba sură. El îşĭ îndreaptă ochiĭ stinşĭ spre nouiĭ veniţĭ, carĭ privesc curioşĭ luminele luĭ stinse.

Familia Chanteau a poftit pe vecinĭ la dejun şi — cu gura plină — explică izvorul belşuguluĭ săŭ.

— Cu munca bărbatuluĭ meŭ şi cu a mea, abia aveam cu ce ne creşte plodurile.

— De economiĭ, nicĭ pomană! zise Chanteau.

— De aceea, urmează nevasta, tata ne ajută şi pregăteşte zestrea copiilor. De cînd şi-a găsit locul din rue de Rivoli, în toate Duminicele ne ducem la casa de economie, nu-ĭ aşa, tată?

— Da, zice orbul, în vremea de azĭ e nevoe de zestre.

Un hohot de rîs al băiatuluĭ tae vorba.

— Mamă, strigă el, ia te uită ce a făcut bunicul!

Bătrînul îşĭ vărsase lingura de supă pe şervet, unde s'a făcut gîrlă.

— Doamne, cît de murdar eştĭ, tată! zice D-na Chanteau.

— Ce maĭ scîrbă! mormăe bărbatul.

— Murdar! murdar! urlă fetiţa.

Il şterg, îl curăţă, îl mustră.

— Ca să nu-mĭ uit vorba, zice fata tăind o bucată de viţel fript, cînd tata a orbit, n'a fost treabă uşoară pentru noĭ. Nu maĭ ştiam ce să facem cu dînsul. Uniĭ ne sfătuiseră să-l băgăm la spital; dar noĭ nu voiam, doar maĭ e niţică mîndrie în noĭ.

— Eştĭ chiar prea bună, oftează vecina.

— Iĭ dădeam cîte o treabă, urmează D-na Chanteau: spăla vasele, curăţa zarzavatul; dar era plicticos, căcĭ tot ni se încurca printre picioare şi pe urmă copiiĭ îĭ făceaŭ pozne: îĭ puneaŭ cafea în tabachere şi sare în farfuria cu fragĭ.

— Diavoliĭ! zice vecinul drăgostindu-ĭ.

Orbul rîde, Chanteau ia cuvîntul:

— Inţelegeţĭ, asta ne stingherea mult; el se lovea de toate colţurile şi asta ne punea mobila de acaju într'un hal frumos. Pe de altă parte, eŭ sînt foarte ocupat la biuroul meŭ şi nu puteam să-l duc la plimbare. El se plictisea cu atît maĭ mult, cu cît e încă voinic de tot. Atuncĭ cine-va ne-a îndemnat să-l punem la muncă. Maĭ întîiŭ ne-am revoltat! lipsa de obişnuinţă, nu-ĭ aşa? Pe urmă fiind-că eram siliţĭ să vă restrîngem mult ca s'o scoatem la capăt, ne-am luat de gîndurĭ. Nu e vorba, ne cam plictisea lucrul din pricina gurelor rele. Sînt uniĭ oamenĭ care-ţĭ iaŭ de răŭ tot ce facĭ; dar socru-meŭ, a stăruit mult, el ne zicea că i-ar face plăcere sa iasă din casă peste zi; atuncĭ am cedat. Nu-ĭ aşa, tată socrule?

— Aşa e, zise bătrînul, mă plictiseam răŭ.

— Pe cînd acuma asta-l face să petreacă, zise Chanteau. Dintru'ntîiŭ eram îngrijiţĭ din pricina trăsurilor; dar acuma el îşĭ cunoaşte drumul şi umblă singur.

Orbul zîmbĭ cu mîndrie.

— N'am nicĭ odată necazurĭ, zise el. Dimineaţa mă cobor la şeapte şi jumătate; sînt cîte două-zecĭ de trepte de etaj, afară de întîiul care are două-zecĭ şi două. Urmez trotuarul cu bastonul, drept înainte, apuc la stînga, ah! acolo am o stradă de trecut. Atuncĭ ridic mîinele mele, fac semne şi găsesc tot-d'auna pe cine-va care mă ajută.

— Şi are aventurĭ, ştiĭ, adaose D-na Chanteau.

Cîte odată îĭ dă braţul cîte o fată şi-ĭ şopteşte la ureche lucrurĭ... dar lucrurĭ...

Bătrînul urmează:

— Indată ce am trecut strada, am încă un-spre-zece paşĭ de făcut şi sînt la locul meŭ. La ameazĭ viŭ acasă, plec iar la unu şi mă întorc la şapte.

— Cînd nu umbli colindînd, zice Chanteau.

Orbul protestează.

— Ba da, afirmă ginerele. Nu mă veţĭ crede cînd vă voiŭ spune că l'am întîlnit odată la un kilometru de casă, cu băţul şi cu scăunelul săŭ.

— Se poate una ca asta! strigă vecinul cu compătimire. Se vede că ziua ţi se pare lungă!

— De loc, zice bătrînul; strada e plăcută la auz: oamenĭ carĭ se ceartă, lucrătorĭ care vorbesc politică, femeĭ care rîd ca nebunele, trăsurĭ şi pe urmă cunosc multă lume. Din vreme în vreme vorbesc cu mine, mă întreabă de sănătate.

— O da, zise femeea, tata e foarte iubit în mahala. A ştiut să lege prieteniĭ frumoase. Aşa, cunoaşte pe un artist, care ĭ-a zugrăvit o întîmplare pe o placă de tinichea. Jean i-a adus firma bunicului ca s'o arăt.

Tabloul trece din mînă în mînă. E o pajişte verde cu un copac negru sub un cer plumburiŭ brăzdat de un fulger.

— Nu-ĭ aşa că e bine făcut? zice Chauteau.

— Da, zice vecinul, e mult talent.

— Mie mĭ-ar fi plăcut maĭ bine un foc, oftează Chauteau, asta atinge maĭ mult; dar prietenul socruluĭ meŭ răuşeşte maĭ bine în peisagiŭ. De alt-fel şi o furtună are efect asupra poporuluĭ.

— Negreşit, zise bătrînul, toată lumea se interesează de asta şi-mĭ pune o mulţime de întrebărĭ. Unele femeĭ foarte cum se cade aŭ plîns. Şi pe urmă, eŭ inventez cîte o dată amănunte ca să-mĭ treacă de urît. Atît numaĭ că zugrăveala începe să se cojească, o simt.

— Te plîngĭ într'una, zise D-a Chauteau. De ziua ta îţĭ vom da un lac noŭ pe placă.

Sună ora unu.

— Drace! mormîe Chauteau, aĭ întîrziat azĭ, tată socrule. Aĭ şedea pînă mîine de vorbă aicĭ.

Orbul se scoală.

— Vedeţĭ, zice D-na Chauteau, e îmbrăcat bine: are o vestă de lînă, îşĭ poate lăsa şapca peste urechĭ; cu basmaoa de la gît nicĭ nu bagă de seamă că e frig.

— Nu, zice bătrînul: dar la picioare... cîte odată..

— Cînd vă spuneam că se boceşte mereŭ! Picioarele! ĭacă vorbă. Nu există plăcere fără necaz, la dracu! Haide, tată, grăbeşte-te.

Ea-ĭ agaţă tabla zugrăvită pe piept, îĭ dă bastonul şi scăunelul.

— Bună seara, moşule, zic veciniĭ.

— Mulţumesc, răspunse orbul.

Il scot pe scară.

— Adio, bunicule! ţipă copiĭ.

Orbul se întoarce şi deschizînd ochiĭ zice:

— Aţĭ uitat să-mĭ daţĭ talerul...

Se duce să cerşească.

Trad. de **Hus.**

HALAL DE MINISTER!

Nicĭ o dată n'am avut o nevoe maĭ mare ca acum ca să ştim cum stă producţia noastră agricolă în diferitele părţĭ ale ţăreĭ.

Şi ca să putem afla ceva în chestia asta, trebue să recurgem la rapoartele consulilor străinĭ, căcĭ ceĭ de la ministerul nostru de Domeniĭ se sinchisesc de statistica producţieĭ noastre agricole, tot aşa de puţin ca şi de producţia castraveţilor în lună.

Dacă o a mia parte din muncă aproape zadarnică pe care o fac funcţionariĭ ministeruluĭ de Domeniĭ ar fi întrebuinţată pentru a ni se da lămurirĭ dese şi exacte de cum stă recolta în ţară, n'am fi puşi în umilitoare poziţie de-a recurge la raportul unuĭ consul austro-ungar ca să aflăm treaba asta.

In plus, consuliĭ noştri din străinătate ne daŭ relaţiĭ foarte încomplecte despre starea producţieĭ agricole din ţările pe unde staŭ şi mănîncă baniĭ ţăreĭ, iar cînd e vorba să căpătăm de la eĭ sfaturĭ şi informaţiĭ pe larg asupra moduluĭ celuĭ maĭ economic şi maĭ expeditiv de-a exporta mărfurile noastre pe diferitele pieţe străine, nicĭ nu maĭ vorbim.

Se publică cîte-odată, prin *Monitorul Oficial*, simulacre de rapoarte de-ale consulilor noştri, dar aşa de tîrzie, de încurcate, încît nimenĭ nu se maĭ interesează de ele, dar dacă le citeşte cine-va, e doar ca să capete migrenă dar lămurirĭ, ioc?

De cît asemenea ministere de domeniĭ şi de externe, maĭ bine lipsă, că avem *gratis* pe consuliĭ străinĭ din ţară şi din străinătate.

Lynx.

INFORMAŢIUNI

Zilele aceste se va termina romanul Tainele Nopţeĭ, *pe care-l publicăm în foiţa ziaruluĭ.*

Pentru a da cititorilor noştri o lectură maĭ variată pe timp de vară, vom publica în foiţa ziaruluĭ, pe timpul vacanţeĭ nuvele maĭ scurte, interesante şi de o valoare literară aleasă.

Imediat după Tainele Nopţeĭ, *vom publica mişcătoarea şi frumoasa nuvelă a scriitoruluĭ polonez*

LUCIAN SIEMIENSKI

întitulată

MORAREASA

Contrariŭ afirmaţiunilor unor ziare, conflictul cu Serbia în cestiunea săreĭ, nu este încă aplanat.

Koelnische Zeitung *de Marţĭ află că în cestiunea săreĭ, grave neînţelegerĭ aŭ izbucnit între miniştriĭ Serbieĭ, neînţelegerĭ carĭ pot da uşor naştere uneĭ crize ministeriale.*

Incendiul din Iaşĭ

Lunĭ noaptea la orele 11 un incendiŭ violent a izbucnit în Iaşĭ, în strada Anastasie Panu. Focul a izbucnit, răsturnîndu-se o lampă pe taraba pitărieĭ D-luĭ C. Marcopol de la No. 68 din strada menţională.

Ajutat de un vînt uşor, incendiul s'a comunicat repede pe la casele vecine, astfel că, cu toate ajutoarele date de pompierĭ şi de soldaţĭ, incendiul a prăbuşit cincĭ case, cu prăvăliĭ şi cu numeroasele lor dependinţĭ.

Pagubele sînt enorme. Societăţile de asigurare pierd: Dacia-Romînia *349.000 leĭ,* Unirea *19.000 şi* Naţionala *2,000 leĭ. Casele şi dependinţele distruse, dar neasigurate reprezintă o valoare de 70.000 Decĭ, în total. pagubele se urcă la 440.000 leĭ.*

Aŭ ars următoarele imobile, împreună cu prăvăliĭ şi dependinţe:

Imobilul Nr. 64, proprietatea D-neĭ Reizel Canner; Nr. 66, proprietatea D-luĭ Iosif Hirschensohn; Nr. 68, proprietatea D-luĭ Alecu Ioan din Tecuciŭ; Nr. 70, proprietatea D luĭ D. Daniel şi Nr. 72, proprietatea D-luĭ Pincu Mendel din Piatra.

D. I. Ganea, revizor şcolar de la R.-Sărat, a fost transferat în acelaşĭ post în jud. Buzăŭ.

D. I. Drăgoescu, absolvent cu distincţiune al conservatoruluĭ de muzică, elev al D-luĭ Wachmann, a fost numit maestru de violină la şcoala normală Carol I din Bucureştĭ.

Ierĭ după amiazĭ, la orele două, un incendiŭ violent a izbucnit în Calea Griviţeĭ, aproape de şoseaua Basarab.

Incendiul a consumat o mare cantitate de fîn, o prăvălie, un grajd şi maĭ multe micĭ dependinţe.

Pompieriĭ aŭ stat pînă seara tîrziŭ şi aŭ izbutit cu mare greutate să localizeze focul.

Pagubele sînt însemnate.

D. I. Bănescu Director al şcoaleĭ normale din Constanţa, a fost în capitală pentru a cere să se înfiinţeze clasa II şi III de la numita şcoală, cerere care s'a aprobat de ministru.

D. locot. Gh. Lupescu, substitut raportor la consiliul de răsboiŭ al corpuluĭ I-iŭ de armată din Craiova, a fost numit, de la 1 Septembre, sub-director şi instructor militar la şcoala normală de învăţătorĭ din Craiova.

Părintele Dr. V. Lucaciŭ este citat pe ziua de 21 August la tribunalul din Satumare, pentru că prin o reclamaţie adresată ministeruluĭ de interne, acum patru anĭ, ar fi calomniat pe autorităţile administrative din judeţul Satumare.

S'aŭ scos la concurs pe ziua de 1 Decembre catedrele de matematică curs superior de la liceul din Galaţĭ şi de la gimnaziile clasice din Caracal şi R.-Sărat.

Planurile pentru facerea unuĭ *Sanatorium* la Azuga, s'aŭ prezentat D-luĭ ministru de instrucţie pentru a fi aprobate.

Părintele Constantin I. Popescu, profesor la gimnaziul din Tîrgovişte, a depus primul examen de doctorat în teologie la Cernăuţĭ, cu un succes excelent.

O scenă dureroasă s'a petrecut Marţĭ după amiazĭ la lucrările poduluĭ de peste Dunăre.

D. inginer Camil Brînză, ataşat la aceste lucrărĭ din partea ministruluĭ lucrărilor publice, a căzut de pe o schelă în Dunăre şi, înainte de a putea fi scos, s'a înecat.

Toţĭ lucrătoriĭ aŭ sărit în ajutorul tînăruluĭ inginer, dar abea într'un tîrziŭ i s'a putut găsi cadavrul.

Camil Brînză, este unul dintre ceĭ dintîĭ şi ceĭ maĭ excelenţĭ absolvenţĭ aĭ şcoaleĭ naţionale de podurĭ şi şosele. Tînăr simpatic şi muncitor, el este viŭ regretat de toţĭ colegiĭ săĭ şi de toţĭ aceia, carĭ l'aŭ cunoscut.

Nefericitul este fiul D-luĭ Brînză, directorul liceuluĭ din Iaşĭ şi fratele D-luĭ Dr. Marcel Brînză, profesor de ştiinţĭ naturale la liceul Lazăr din capitală.

Transmitem viile noastre condoleanţe familieĭ crud încercate.

Consiliul de miniştri se va întruni mîine, Vinerĭ, pentru a discuta asupra extrădăreĭ asasinuluĭ fostuluĭ ministru bulgar Belceff.

In timpul absenţeĭ Regeluĭ, consiliul de miniştri se va întruni în fie-care Vinerĭ.

Linia ferată Roşiorĭ-Alexendria se va inaugura în cursul toamneĭ.

Este inexactă ştirea dată de *Timpul* în privinţa numireĭ D-luĭ Al. Farra în postul de prefect de Dolj. Bine sînt informate oficioasele!

A ieşit de sub tipar *Noul Curier de ambe-sexe,* redactat de D. I. I. Heliade Rădulescu.

Această revistă cuprinde şi tratatul încheiat în Martie 1859 între Vodă-Cuza şi Ungurĭ.

Revista se află de vînzare la D. I. I. Heliade Rădulescu, piaţa Moşilor.

RĔSBOIUL ÎNTRE CHINA ŞI JAPONIA

Londra, 20 August. — *Agenţia Reuter* anunţă că Japonia a declarat în mod formal rezboiŭ Chineĭ şi a avizat ierĭ pe reprezentanţiĭ puterilor streine la Tokio. Guvernul englez va proclama neutralitatea sa şi va face fără întîrziere, cele de trebuinţă pentru apărarea intereselor engleze.

Londra, 20 Iulie. — Se vesteşte din Şangaĭ la «Agenţia Reuter» că Japoneziĭ ar fi atacat posiţiunile chineze, pe alăturea de Yachan, însă ar fi fost respinşĭ cu marĭ pagubĭ. Perderile chinezilor ar fi puţine. Japoneziĭ voesc a retrage trupele lor din Seul, pentru a întări armata lor pe lîngă Yachan.

STIRI MARUNTE

Sub titlul **Ucigaşul preşedinteluĭ Carnot saŭ crimele anarhiştilor** apare în editura librărieĭ Ignatz Hertz, un noŭ roman de actualitate şi de mare sensaţie.

A se vedea anunciul relativ la aceasta.

Anarhismul în armată

Roma, 20 Iulie. — După nişte depeşĭ primite de ziarul *Reforma*, la Garessio-Coni, în timpul exerciţiuluĭ, un caporal şi un soldat aŭ fost rănitĭ de un foc de puşcă; şi la Macomer (Sardinia) un cal de artilerie a primit de asemenea un foc de puşcă în timpul uneĭ manevre. S'aŭ prescris nişte anchete aspre.

FOIŢA ZIARULUI *ADEVERUL*

189

TAINELE NOPTEI

DE

M. E. BRADDON

XCVII

Ingropată de vie

— Inainte! tovarăşĭ, strigă căpitanul mascat. Opera e săvîrşită, munteniĭ şĭ-aŭ răsbunat pe trădătorĭ. Fie ca libertatea să poată triumfa tot-d'auna astfel!

Cu pas încet şi sigur, ceata mascată coborî poteca pe care venise. Carlo cu aĭ săĭ dispărură în altă direcţie.

Singură în tăcerea solemnă a acestuĭ loc singuratec, Lady Edith Mertou aştepta moartea.

XCVIII

Intîlnirea din vale

Am lăsat pe Lolota Vizzini şi pe marchizul de Willonghby în momentul în care viaţa frumoaseĭ spaniole atîrna de un fir de păr şi cînd se părea că numaĭ o minune ar putea s'o scape de soarta crudă pe care i-o pregătise lady Edith Merton.

Totuşĭ viaţa generoaseĭ spaniole fu scăpată. Aceea care fusese de atîtea orĭ prietena şi bine-făcătoarea altora, nu fu părăsită în ceasul primejdieĭ.

Lionel Montford sosise tocmaĭ cînd boala eĭ era la apogeŭ. Ruga sa fu ascultată şi Lolota putu fi transportată într'un sat la cîte-va mile de Neapoli, unde ceĭ d'intîiŭ medicĭ din oraş hotărîseră s'o instaleze.

Tînărul marchiz închiriă o vilă mică, ascunsă pe jumătate într'un boschet de portocalĭ, dinaintea căreia se întindea apa purpurie a golfuluĭ. pe cînd munţiĭ o înconjuraŭ din treĭ părţĭ.

Camerista Loloteĭ, care căzuse şi ea victimă a complotuluĭ infam urzit în potriva stăpîneĭ sale, fusese şi ea adusă în vila aceea şi dată în îngrijirea mediculuĭ iscusit, care căuta pe D-na Vizzini.

Mulţămită îngrijirilor luĭ inteligente, vegehereĭ şi devotamentuluĭ lorduluĭ Willonghby, amîndouă bolnavele se îndreptară curînd. Aerul curat al munţilor, vîntul răcoros al oceanuluĭ, mirosul plăcut al portocalilor, totul ajută la însănătoşarea celor două femeĭ tinere.

Lolota Vizzini se întremă întîiŭ. Cînd îşĭ recăpătă cunoştinţa, chiar în seara în care părăsise Neapolul, ea deschise ochiĭ într'un loc ce-ĭ era necunoscut.

Patul săŭ era aşezat tocmaĭ în faţa uneĭ ferestre marĭ, deschisă în acest moment. Ghirlande de frunze eraŭ agăţate de lemnăriile ferestreĭ şi formaŭ ca o perdea.

Printre foĭ, oceanul întins, poleit de cele din urme raze ale soareluĭ ce apunea, se arăta vederilor bolnaveĭ, iar şopotul valurilor semîna cu cîntecul dulce al uneĭ mame care-şĭ adoarme copilul. Era o scenă de o frumuseţe uimitoare; o atmosferă de pace plutea peste locurile acelea.

Lolota Vizzini închise ochiĭ copleşită de frumuseţea şi liniştea natureĭ.

Ea nu încercă să afle unde se găseşte, nicĭ cum se făcuse schimbarea asta; simţea numaĭ că schimbase aerul greoiŭ şi puturos, care se furişase în vinele sale, pe o atmosferă curată şi îmbălsămată.

Stătu cît-va timp fără să deschidă ochiĭ. Cînd îĭ deschise, văzu că nu e singură. Un tînăr şedea la căpătîiul patuluĭ şi perdelile îĭ ascundeaŭ faţa.

Nu departe de dînsul şedea o femee îmbrăcată în rasa călugărească.

Cu toate că Lolota nu putea vedea faţa aceluĭ care veghea la căpătîiul săŭ, ea simţi că nu e un strein.

— Lionel! strigă ea, D-ta eştĭ?

Lord Willonghby căzu în genunchĭ lîngă pat.

— Iubita mea, şopti el, cerul mĭ-a ascultat rugele, îmĭ veĭ fi dăruită.

Sora de caritate puse mîna pe umărul marchizuluĭ.

— Vă rog, signore, să nu uitaţĭ recomandaţiile mediculuĭ, zise ea încetişor; trebue se evitaţĭ Doamneĭ cea maĭ mică emoţiune, cea maĭ mică turburare. Vă conjur să părăsiţĭ camera. Cîtă vreme Doamna dormea, puteaţĭ s'o vegheaţĭ fără a-ĭ pune în primejdie odihna; acuma vă rog s'o lăsaţĭ.

Marchizul se sculă.

— Aveţĭ dreptate, maică, zise el. Vă ascult. Dar daţi-mĭ voe să spun bolnaveĭ un cuvînt, pe urmă o voiŭ lăsa în îngrijirea D-v.

— Spuneţi-ĭ, signore, dar vă rog nu-ĭ vorbiţĭ mult.

— Scumpa mea Lolota, şopti lord Willonghby, de oare ce prezenţa mea ar putea să-ţĭ facă răŭ, mutîndu-mă, mi se pare că-mĭ las viaţa aicĭ. Nu uita că cel care te iubeşte veghiază asupra D-tale şi pentru dînsul odihneşte-te liniştită. Aşa dar, scumpă Loloto dormĭ în pace şi nu visa de cît viitorul fericit care ne aşteaptă.

El se apleacă peste pat şi luînd mîna fierbinte a bolnaveĭ, o sărută.

— Dormĭ în pace, iubito, şi nu uita că eŭ sînt aicĭ.

Spaniola se uită cu ochiĭ plinĭ de lacrimĭ la viitorul săŭ soţ, nu lacrimĭ de durere, ci de o bucurie nespusă. Ea voi să vorbească, dar buzele sale tremurătoare nu putură rosti cuvintele ce-ĭ dicta inima.

Lord Willonghby ieşi din odae, fără a se depărta. Odaea bolnaveĭ dădea într'o anticameră care n'avea drept mobilă de cît o masă şi o canapea.

Marchizul se trînti pe canapea şi închise ochiĭ: oboseala şi emoţiunea îl copleşeaŭ. Totuşĭ el nu putu dormi.

După treĭ zile medicul declară că Lolota e în afară de orĭ ce primejdie. Ea se întremă curînd, căcĭ avea lîngă sine pe cel care o iubea şi prezenţa luĭ îĭ dădea puterĭ şi viaţă nouă.

— Sînt prea fericită, Lionel, şoptea ea, cînd marchizul, şezînd lîngă dînsa, îĭ citea poeziĭ, sînt prea fericită şi mă tem că fericirea asta e numaĭ un vis trecător.

La treĭ săptămînĭ după aşezarea lor în vila de ţară, Lolota era cu totul restabilită şi atuncĭ se întîmplă un incident, care avu înrîurire mare asupra viitoruluĭ celor doĭ amorezaţĭ.

Intr'o dimineaţă, marchizul de Willonghby se dusese să se plimbe singur pe munte, pe o cărare ce şerpuia împrejurul vileĭ. El se ducea la biuroul poştal dintr'un sat aşezat la treĭ mile de locuinţa sa.

Ajuse în sat, se duse pe la poştă, unde-l aştepta scrisoarea unuĭ prieten intim, căruia nu se temuse să-ĭ dea adresa; apoĭ se îndrumă înapoĭ spre casă.

(Va urma).

D. Paşicĭ în Belgrad

Viena, 20 Iulie. — *Noua Presă Libră* publică un interview al corespondentuluĭ săŭ din Belgrad cu D. Pasicĭ.

D. Pasicĭ declară că aprobă cu desăvîrşire pasivitatea adoptată de partidul radical. — El nu vrea să turbure lucrarea de lămurire a situaţiuneĭ în Serbia. In privinţa Austro-Ungarieĭ, D. Pasicĭ declară că radicaliĭ nu voesc să depăşească programul Balcanilor, de atîtea orĭ definită de D. de Kalnoky, adică dezvoltarea independentă a statelor Balcanice.

DIN FĂLTICENI

(Corespondenţă particulară a *Adevĕruluĭ*)

Schimbare de prefecţĭ. — O nedreptate. — Diferite boli. — Meseriaşiĭ romînĭ şi străinĭ. — O bibliotecă. — Iarmarocul.—Piaţă saŭ Paiaţă?

S'a anunţat că D. Radu Rosetti prefect de Băcăŭ va fi permutat la noĭ, în locul D-luĭ Istrati care era desemnat pentru prefectura de Constanţa, aceasta ca pedeapsă pentru purtarea D-luĭ Rosetti cînd cu răscoalele ţăranilor din jud. Băcăŭ.

Nicĭ unu însă nu primeşte să fie mutat şi ameninţă pe Cuconu Lascar cu demisiunea. Fălticineniĭ s'aŭ plictisit de schimbarea prefecţilor cu ano-timpul, maĭ ales cînd iĭ vorba ca să schimbe pe D. Istrati, un prefect maĭ răŭ ca D. Rosetti.... orĭ doreştĭ Cucoane Lascar să provocĭ şi la noĭ în judeţ răscoale?

O nedreptate

Singura distracţiune ce ne-a rămas nouă, celor carĭ nu dispunem de banĭ (şi nicĭ nu sîntem trimişĭ în vre-o misiune pe la băĭ) este de a petrece serile în grădina publică, ascultînd ariile plăcute ale muziceĭ militare. Iată acuma că şi această mică distracţie ne este ameninţată.

Muzica militară era susţinută de judeţ şi comună.

La sfîrşitul carierеĭ luĭ, consiliul judeţean a şters din buget subvenţia muziceĭ, aşa că muzica va maĭ trăi cît-va timp graţie primărieĭ. Insă cum subvenţia primărieĭ e mică, s'a hotărît a se da maĭ multe serbărĭ în folosul muziceĭ. Prima serbare va fi, mi se pare, în grădina publică la 20 a. c. Prietinĭ, grăbiţi-vă a dispune fie-care obolul întru susţinerea muziceĭ, căcĭ iluziile cu care vă nutriţĭ că se va îndrepta acest răŭ sînt pieritoare.

Să fim siguri că ne va veni şi nouă timpu să punem la index pe aceĭ care odată cocoţaţĭ sus, încep a lovi maĭ întîĭ în ceĭ ce i-aŭ ales.

Diferite bolĭ

Contrar celor publicate de o reptilă guvernamentală, boale sînt din belşug în judeţ la noĭ. Tifosul, Angina, Scarlatina, iată treĭ bolĭ carĭ bântue cu furie oraşul şi judeţul nostru.

La Paşcanĭ tifosul; în oraş Scarlatina şi s'a semnalat şi un caz de Angină difterică. Prin plasa Muntele şi Şomuz iarăşĭ Angină. In oraş s'aŭ luat cele maĭ severe măsurĭ de desinfectare şi de curăţire, aşa că din punctul de vedere higienic stăm bine. Ar trebui acelaşĭ lucru şi pe la sate. Maĭ multă activitate n'ar strica.

Meseriaşiĭ romînĭ şi streinĭ

Avem la noĭ ca şi în alte părţĭ pe lîngă meseriaşĭ romînĭ şi alte naţiĭ ca nemţĭ, evreĭ etc. Numărul însă al meseriaşilor evreĭ e de $97/_{100}$.

Faţă cu această stare, meseriaşiĭ romînĭ ar trebui să fie încurajaţĭ pentru a putea ţine piept cu concurenţa ce le-o fac streiniĭ. Sub pretext că nu ştiŭ lucra, High-Liful nostru înconjură pe romînĭ şi dă cîştig streinilor. Că nu ştiŭ lucra romîniĭ e departe de adevăr. Am văzut adevărate lucrărĭ de artă—carĭ vor fi trimese la expoziţia din Bucureştĭ — la tînărul tîmplar Ţindureanu, cu toate aceste mulţĭ bogătaşĭ se duc la streiniĭ avuţĭ carĭ lasă maĭ eftin c'un leŭ şi nu încurajează pe sărmaniĭ dar talentaţiĭ noştri meseriaşĭ. V'aţĭ deprins a declama într' una *Deşteaptăte Romîne*, dar mi se pare că încă nu v'aţĭ deşteptat. Pînă cînd?

Biblioteca Liceuluĭ

Incă de anul trecut s'a făcut o bibliotecă la liceul local prin stăruinţele corpuluĭ profesoral. Astă-zĭ acea bibliotecă numără cîte-va sute de volume. Lumea doritoare d'a se cultiva fără s'o coste — dă năvală, în timp ce D. Profesor Lovinescu, directorul liceuluĭ, îşĭ dă toate silinţele pentru a mări acea bibliotecă.

Iarmarocul

Iarmarocul de vite s'a început de erĭ, dar merge cam prost; în schimb însă mărfurĭ se vînd pe o scară întinsă cu preţurĭ scăzute. Eftinătatea mărf[illegible] mă face să cred că pe la toamnă se pregătesc de sigur câte-va falimente.

Nicĭ Panorame, căişorĭ, cuţitărĭi şi alte jocurĭ nu daŭ lipsă. Miercurĭ 20 a. c. e temeiul. Vom maĭ vor despre acest tîrg.

Piaţă s'aŭ Paiaţă?

Cu facerea pieţeĭ în acest oraş e o adevărată halima. Cînd Primarul trage hoisa, consilieriĭ fac ceala, aşa că facerea eĭ s'a amânat la Calendele Greceştĭ. Se zice că consiliul comunal ar fi însărcinat pe unul cu facerea pieţeĭ, primarul la rîndul luĭ p'un altul, aşa că merge treaba strună. Un prietin mi-a promis să-mĭ dea peste cîte-va zile toate detailurile în această afacere. Pînă atuncĭ stau şi mă întreb: oare-ce are să iasă din aceasta halimă? O Piaţă saŭ Paiaţă?

Vom reveni.

De la Şarul-Dornei.

SCANDALUL DIN FLOREASCA

Azĭ la orele 11 s'a întîmplat un mare scandal la Floreasca, care era să ia nişte proporţiunĭ foarte primejdioase.

Iată cum ni-se comunică faptele:

Divizionul de jandarmĭ din capitală se află bivoacat în apropiere de Floreasca. Soldaţiĭ din jandarmĭ tăbărîţĭ aci se poartă cu locuitoriĭ, şi maĭ ales cu femeile acestora, într'un chip ne maĭ pomenit. Nu e femee care să iasă pe cîmp saŭ să se ducă să scoată apă de la puţ, fără ca să nu se expue a fi atacată de soldaţĭ carĭ îĭ adresează obsecenităţile cele maĭ neruşinate.

Intr'un cuvînt, aceştĭ soldaţĭ se poartă cu femeile saŭ cu copilele sătenilor, maĭ răŭ de cît se purtaŭ odinioară *bajbujucii* turcĭ.

Azĭ dimineaţă o copilă ducîndu-se la puţ să-şĭ ia o doniţă cu apă, un soldat din jandarmĭ s'a luat după copilă şi pe cînd aceasta scotea apă, soldatul găseşte de cuviinţă să-ĭ adreseze o mulţime de porcăriĭ. Un tînăr de vre-o 16—17 anĭ, Andreĭ, nepotul D-luĭ Gheorghe Petre, locuitor în comuna Băneasa, cătunul Floreasca No. 31, văzînd greaua situaţiune a copileĭ, intervine şi obrăzniceşte pe soldat; acesta sare la bătaie şi din bătaie soldatul s'a ales cu cîte-va loviturĭ.

Pentru a se răzbuna, soldatul se duce în tabără şi comunică locotenentuluĭ Florescu că un locuitor l'ar fi bătut.

D. locotenent Florescu, în zelul de-a apăra onoarea *melitaruluĭ* atacată de un infam *ţivil*, porneşte cu zece soldaţĭ cu săbiile spre a pune mîna pe băiat, îndreptîndu-se spre casa D-luĭ Gheorghe Petre, unchinl băiatuluĭ.

Aci, D. Gheorghe Petre se afla în curte liniştit citind un ziar. De o dată se trezeşte cu locotenentul invandîndu-ĭ curtea cu ceĭ 10 soldaţĭ cu săbiile scoase:

— Puneţĭ mîna pe dînsul! porunceşte locotenentul.

Omul, spăimîntat de acest atac, respunde repede:

— De ce, D-le locotenent, ce-am făcut?

— Nu vorbi, mizerabile! Şi-ĭ şi aplică cîte-va ghionturĭ.

Un soldat observă locotenentuluĭ că nu acesta a bătut soldatul, ci nepotul săŭ. Locotenentul atuncĭ, pătrunde în casă, răscoleşte totul în casă pentru a găsi pe băiat.

Văzîndu-şĭ lucrurile devastate, D. Gheorghe Petre, încearcă să liniştească pe locotenent, întrebîndu-l ce fapt aşa criminal săvîrşise nepotul săŭ, pentru ca să i-se devasteze casa. Locotenentul înfuriat, ordonă să înhaţe pe om pe care îl şi duc în bătăĭ, pînă la arestul corpuluĭ. Maĭ tîrziŭ a fost prins şi adus aci şi băiatul Andreĭ. Ambiĭ nenorociţĭ aŭ fost atît de crunt bătuţĭ în cît ţipetele lor aŭ alarmat pe locuitorĭ carĭ s'aŭ strîns în mare număr acolo pentru a scăpa pe nenorocitele victime ale sălbătăcieĭ militare. Locotenentul Florescu, văzînd pericolul că oameniĭ ameninţaŭ să între în tabără, a pus soldaţiĭ cu săbiile de i-aŭ alungat căcĭ alt-fel se putea întîmpla o primejdie foarte mare.

După ce nenorociţiĭ aŭ fost bătuţĭ oribil, ĭ s'a dat drumul D-luĭ Gheorghe Petre; iar băiatul Andreĭ continuă a fi arestat şi bătut.

Am văzut azĭ pe D. Gheorghe Petre într'o situaţiune de nedescris. In afară de vînătăile de pe corp, nenorocitul are ochiul stîng umflat cît un oŭ de bibilică şi eşit din orbită.

D-sa s'a dus să reclame atît autorităţilor civile cît şi celor militare în potriva acesteĭ sălbatece agresiunĭ.

Toţĭ cetăţeniĭ din împrejurimĭ sînt atît de indignaţĭ de ticăloşiile soldaţilor din jandarmĭ, în cît pe fie-care îl auzeaĭ zicînd:

— Dar bine, D-le, am ajuns astă-zĭ în aşa stare că d'aci'ncolo va trebui să punem mîna pe par ca să ne apărăm de aceştĭ sălbatecĭ pe carĭ îĭ ţinem din punga noastră! *Trebue să le dăm în cap cu parul ca la nişte cîine turbaţĭ!*

Aşteptăm să vedem ce măsurĭ vor lua atît autorităţile militare cît şi cele civile faţă de sălbătecia locotenentuluĭ Florescu şi maĭ ales de obrăsniciile soldaţilor din jandarmĭ.

Iona.

EDIŢIA A TREIA

ULTIME INFORMATIUNI

In numărul nostru de mîine vom publica o prea interesantă corespondenţă din Banat. Corespondentul nostru îmbrăţişează chestia romînilor de peste munţĭ, din un punct de vedere noŭ şi promite să ne trimită cîte două corespondenţe pe săptămînă.

Corespondenţa politică anunţă, că Regele Carol a primit erĭ în audienţă îndelungată la Viena, pe contele Kálnoky, ministru de externe al Austro-Ungarieĭ.

Cestiunea numireĭ unuĭ prefect la Dolj s'a deslegat în fine.

Noul prefect al judeţuluĭ Dolj va fi D. P. Sfetescu, actual prefect de Romanaţĭ. D. L. Catargiu a fost nevoit să facă această numire, de oare-ce din cauza intrigilor din Craiova, nu s'a găsit nicĭ un om local, căruia ĭ s'ar fi putut încredinţa prefectura judeţuluĭ.

In ce priveşte numirea faimosuluĭ Ion Grecescu în postul de poliţaiŭ al Craioveĭ, ea este, de o camdată, înlăturată.

Ni se asigură dintr'o sorginte oficioasă, că în locul D-luĭ prefect Radu Rosetti, transferat la Fălticenĭ, noul prefect al judeţuluĭ Băcăŭ va fi D. senator-Furnarache.

Această numire este o cestiune numaĭ de două-treĭ zile.

Ierĭ fiind patronul regimentuluĭ de artilerie din Capitală, s'aŭ dat două banchete la carĭ aŭ participat ofiţeriĭ şi soldaţiĭ regimentuluĭ de artilerie.

Banchetul soldaţilor nu s'a deosebit maĭ întru nimic de prînzurile lor obicĭnuite.

In fine s'aŭ convins şi liberaliĭ, că dispreţul lor suveran pentru presă nu poate contribui de cît la slăbirea şi distrugerea lor în faţa opinieĭ publice.

Iacă de ce, în vederea viitoarelor alegerĭ comunale, comitetul partiduluĭ a hotărît să înfiinţeze o gazetă liberală de agitaţie.

De cît, singurul şi marele cusur al proiectateĭ gazete este, că se înfiinţează numaĭ pentru alegerĭ şi va fi dirijată de grupul care dirijează *Voinţa Naţională*. Decĭ, nu va fi nicĭ un cîştig pentru democraţie.

Sîntem rugaţĭ a face următoarea întrebare D-luĭ ministra de justiţie:

Art. 29 din legea de la 30 Martie 1886 pentru organizarea judecătorească din Dobrogea de sub titlul II s'a abrogat prin art. 97 din noua lege a judecătoriilor de pace, prin urmare, pe ce bază judecătoriĭ de pace din Dobrogea maĭ cer autorizaţia ministerială advocaţilor de a pleda înaintea acestor judecătorii, de oare ce art. 56 şi 57 din organizarea judecătorească din Dobrogea vorbeşte numaĭ de tribunale şi curţĭ din Dobrogea?

Am spus de maĭ multe orĭ că subvenţiile ministeruluĭ instrucţieĭ pentru facerea de dicţionare, nu-s de cît un mijloc de căpătuaială pentru favoriţĭ. Iată încă o dovadă.

Ziarele guvernamentale ne anunţă că D. T. Ionescu, a însărcinat pe D. Caloianu cu facerea unuĭ dicţionar romîn-latin.

La ce nevoie însărcinarea asta. cînd un asemenea dicţionar s'a întocmit deja de D. I. Nădejde lucrare ce a fost lăudată chiar de D. inspector Vărgolicĭ:

De cît să se subvenţioneze lucrarea proectată a D-luĭ Caloianu pentru ce nu se recompensează meritoasa lucrare a D-luĭ Nădejde?

In urma seceteĭ colosale apele Dunăriĭ aŭ scăzut cu patru metri sub nivelul lor ordinar.

Astă noapte a ploat puţin aproape în toată ţara.

In Capitală a fost o vijelie foarte mare, dar ploaie puţină.

D. general Murgescu, comandantul flotileĭ, a fost decorat cu *Legiunea de onoare* în gradul de comandor, de către guvernul francez.

In urma transferăriĭ D-luĭ P. Sfetescu la prefectura judeţuluĭ Dolj, prefect al judeţuluĭ Romanaţĭ va fi numit D. advocat Brabeţianu din Caracal.

Prin această numire, D. L. Catargiu a zădărnicit trecerea în opoziţie a deputaţilor C. Ceziann şi Păvlică Brătăşanu. In adevăr, familiile Cezianu şi Brătăşeanu eraŭ hotărîte a face opoziţie guvernuluĭ la alegerile comunale, dacă D. P. Sfetescu n'ar fi fost transferat.

D. Brabeţianu fiind omul Cezienilor şi al Brătăşenilor, judeţul Romanaţĭ va fi dat pe mîna acestora. A doua consecinţă a acesteĭ numirĭ va fi, că D. Const. Nanu, actual primar de Caracal, nu va maĭ fi reales, căcĭ la alegerile comunale viitoare, Brătăşeniĭ şi Cezieniĭ vor prezinta o listă în cap cu D. deputat Păvlică Brătăşanu, care aspiră de şease anĭ la postul de primar al oraşuluĭ Caracal.

De la 1 August a. c. se înfiinţează patru posturĭ de ajutorĭ la judecătoriile de pace: Bereştĭ (Covurluiŭ), Moineştĭ (Băcăŭ), Odobeştĭ (Putna) şi Pirscov (Buzăŭ).

Iată persoanele, carĭ sunt angajate pînă acum pentru opera naţională:

D-nele Sani şi Irena Vladaia D-şoarele Dasty şi Marcovicĭ.

D-niĭ Băjenaru (tenor), Tănăsescu (tenor), Aurel Eliad (bariton), Cairetti (bariton), Teodorescu (bassa).

Apoĭ D-niĭ Ştefan Iulian şi Nanu, carĭ vor juca în opere comice.

Pentru finele stagiuneĭ opereĭ, se rezervă publiculuĭ bucureştean o surpriză prin ivirea pe scenă a uneĭ cîntăreţe, care n'a debutat încă nicĭiri, dar care permite prin vocea sa şi prin studiile ce a făcut să capete cele maĭ marĭ sucese.

D. Al. Diamandescu, actual subsecretar, este înaintat secretar al consiliuluĭ de miniştri.

LEFTERUL MILAN

Viena, 20 Iulie. — Se anunţă din Belgrad la *Correspondenţa Politică* că regele Milan va sosi la Niş pe săptămîna viitoare. Această întoarcere grăbită, ar fi după dorinţa regeluĭ Alexandru.

RĔSBOIUL INTRE CHINA ŞI JAOPNIA

Tokio, 20 Iulie. — O notă a ministruluĭ afacerilor străine adresată reprezentanţilor puterilor străine, expune situaţia dintre China şi Japonia şi conchide asigurînd că guvernul japonez este dispus în tot-d'auna de a admite discuţia propunerilor pacĭnice, compatibile cu situaţia actuală şi demnitatea Japonieĭ.

Petersburg, 20 Iulie. — *Ziarul de St. Petersburg* declară că silinţele guvernuluĭ rusesc în privinţa afacerilor din Corea aveaŭ de scop, încă de la început de a împedica ca un conflict deschis să isbucnească între China şi Japonia. — Rusia, în înţelegere cu Englitera şi cu cele-l'alte puterĭ a dat guvernelor din Peking şi Tokio sfaturĭ de prudenţă şi aŭ propus de a retrage în acelaşĭ timp trupele chineze şi japoneze deşertînd Coreea, apoĭ de a regula neînţelegerea pe cale diplomatică. — Atacul japonezilor în contra chinejilor este regretabil, dar nu poate să întîrzie demersurile începute în favoarea împăciuireĭ. — Se speră că puterile, mulţămită înţelegeriĭ lor, vor reuşi prin sfaturile lor să împedice rezbelul şi să menţie autonomia politică a Coreeĭ care poate păzi în cel maĭ înalt grad toate interesele lor de faţă.

SPECTACOLE

Grădina Dacia. Opereta Romînă din Craiova, vă representa astă-seară pentru prima oară, **Mascotta**, opereta bufă în 3 acte. Orchestra trupeĭ sub conducerea capelmaistruluĭ *Neuwierth.*

ABONAMENTE DE VARĂ

Pentru sezonul de vară, Adevĕrul deschide abonament cu luna şi anume:

In ţară pe o lună 3 leĭ.
In străinătate » 4.50.

La administrația acestuî ziar seafă hîrtie (maculatură)

Tipografia «Nouă» Gr. Panaitescu, Pasagiul Băncei Naționale, 19.

Imprimat pe hârtia din Fabreca LETEA.